

**Завдання II етапу Всеукраїнської учнівської олімпіади з біології
2011-2012 н.р., 8 клас**

(завдання виконуються протягом трьох годин)

Оцінювання: тестові завдання групи А – по 1 балу, разом – 15 балів;

тестові завдання групи Б – по 2 бали, разом – 30 балів;

практичні завдання: перше – 3 бали; друге – 5 балів;

третє – 4 бали; разом 12 балів.

Всього за олімпіаду – 57 балів.

Тестові завдання групи А (одна правильна відповідь).

1. Пшоно – це крупа з: а) ячменю; б) пшениці; в) вівса; г) проса.
2. У ванілі плід: а) кістянка; б) коробочка; в) ягода; г) стручок.
3. До родини Бобові належать: а) конюшина, рис, горох; б) лунарія, горох, соя; в) верблюжа колючка, соя, квасоля; г) петунія, люпин, акація.
4. Визначте тварину, що має первинну порожнину тіла: а) планарія біла; б) печінковий сисун; в) галова нематода; г) дощовий черв'як.
5. Позитивний фототаксис характерний для: а) амеби протей, б) малярійного плазмодія, в) інфузорії туфельки, г) евглени зеленої, д) лямблії.
6. До класу Саркодові належить ряд: а) Інфузорії, б) Фораменіфери, в) Малярійний плазмодій, г) Лямблії, д) Лейшманії.
7. Мутуалізм характерний для: а) омели та тополі звичайної, б) птахів, що живуть у дуплах дерев, в) рака самітника та актинії кінської, г) орхідеї та дерева, д) пацюкової блохи та пацюка.
8. Багатоклітинна зелена водоріс з нитчастим таломом, до субстрату кріпиться безбарвним розгалуженим ризоїдом, росте у прісних водоймах, розмножується дводжгутиковими зоогаметами, чотириджгутиковими зооспорами та вегетативно це: а) улотрикс, б) спірогіра, в) хламідомонада, г) постельсія, д) кораліна.
9. Двodomний вічнозелений гаметофіт з ризоїдами, характерний для: а) зозулиного льону, б) щитника чоловічого, в) плауна будавоподібного, г) сфагнуму.
10. У якій із цих рослин людина в їжу використовує пагін: а) капуста цвітна; б) редька посівна; в) горох; г) картопля.
11. Які органи чуття притаманні вільноживучим плоским червам, але не зустрічаються в паразитичних форм: а) органи зору; б) органи слуху; в) органи дотику; г) органи хімічного чуття.
12. «Португальський кораблик» - це: а) медуза; б) поліп; в) колонія медуз; г) колонія поліпів та медуз; д) симбіоз поліпа та риби.
13. Серед голонасінних рослин НЕ зустрічаються: а) дерева; б) кущі; в)

трави; г) рослини, насіння ких можна їсти.

14. Представник типу Личинковохордові: а) асцидія, б) лямблія, в) актинія, г) ланцетник, д) мінога.

15. Циліндричне порожнисте стебло, інтеркалярна меристема, паралельне жилкування, проста оцвітина, суцвіття волоть або початок – це характерні ознаки родини: а) Айстрові, б) Лілійні, в) Злакові, г) Пасльонові, д) Хрестоцвіті.

Тестові завдання групи Б. (правильними можуть бути одна або декілька відповідей).

1. Для малярійного плазмодія людина виступає: а) головним господарем; б) проміжним господарем; в) місцем постійного проживання; г) організмом, в тілі якого відбувається нестатевий процес.
2. Первинноротими тваринами є: а) плоскі черви; б) молюски; в) членистоногі; г) риби; д) земноводні.
3. Виберіть ознаки, характерні для печінкового сисуна: а) відсутність органів травлення; б) наявність присосок; в) тіло вкрите війками; г) наявність травної системи; д) наявність кровоносної системи; е) гермафродитизм
4. Скоротливих вакуоль **не** мають: а) амеба протей, б) інфузорія туфелька, в) евглена зелена, г) фораменіфера, д) токсоплазма.
5. До ентодермального шару клітин Гідри прісноводної відносять: а) залозисті, б) епітеліально-м'язеві, в) травні, г) проміжні, д) нервові, е) жалкі.
6. Такі ознаки як: проміжки між органами заповнені паренхімою, нервова система утворює ганглії і стовбури, відсутня травна, дихальна та кровоносна система, характерні для: а) лейшманії, б) ехінокока, в) аскариди, г) актинії, д) стьожака широкого, е) трипаносоми.
7. Виберіть з переліку збудників протозойних захворювань а) туберкульоз, б) грип, в) ангіна, г) лейшманії, д) токсоплазма, е) малярійний плазмодій, є) гельмінти.
8. До відділу Червоні водорості належать: а) кораліна, б) улотрикс, в) спірогіра, г) цераміум, д) порфіра.
9. Педипальпи павука – це: а) перша пара кінцівок; б) друга пара кінцівок; в) ногощупальця; г) хеліцери.
10. Гемолімфа характерна для таких тварин: а) кальмар; б) п'явка; в) мокриця; г) скорпіон; д) аскарида.
11. Які із цих рослин є однодомними: а) огірки; б) верба; в) обліпіха; г) кукурудза; е) кавун.
12. Які із цих тварин належать до ряду Хижі: а) білка; б) тхір; в) бобер; г) миша хатня; д) панда мала; е) куниця.

13. Яких видів плодів НЕМА у рослин із родини Розові: а) яблуко; б) горішок; в) суха кістянка; г) збірна сім'янка; д) біб; е) листянка; є) коробочка.

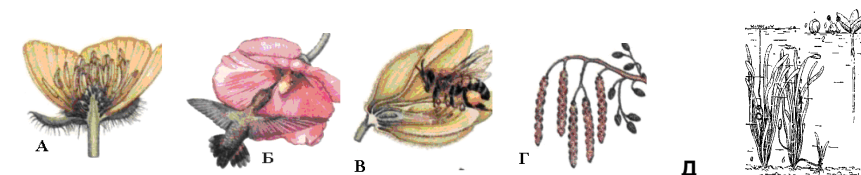
14. Флоема – це складний комплекс тканин, тому що до її складу входять: а) дерев'яні волокна; б) ситоподібні трубки, в) трахеї г) луб'яна паренхіма.

15. До складу видільної системи риб входить: а) сечовий міхур; б) сечоводи; в) тазові нирки; г) тулубові нирки

Практичний тур.

1. На малюнку зображені різні способи запилення

Встановіть відповідність між об'єктами та назвами способів запилення

автофілія	гідрофілія	анемофілія	орнітофілія	ентоміфілія

Завдання 2. Відомо, що серед покритонасінних клас Дводольні дуже чисельний. В шкільному курсі ми вивчаємо родини цього класу Капустяні, Розові, Пасльонові, Бобові та Айстрові. Заповніть таблицю, внісши в неї відповідні позначення, які будуть відповідати характерним рисам рослин з кожної із зазначених родин.

I. Родина	II. Життєва форма	III. Листок	IV. Будова квітки	V. Суцвіття	VI. Плід
Капустяні					
Розові					
Пасльонові					
Бобові					

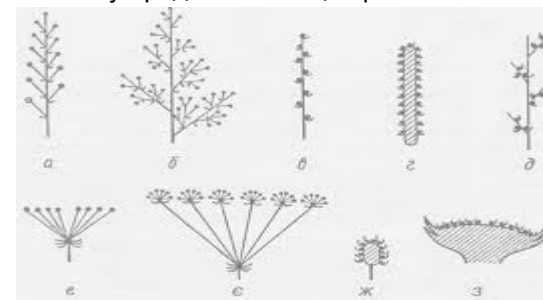
Айстрові					
----------	--	--	--	--	--

II. а) дерева; б) кущі; в) трави.

III. а) прості; б) складні.

IV. а) $\text{Ч}_4\text{П}_{(5)}\text{T}_{(5)}\text{M}_1$; б) $\text{Ч}_4\text{П}_4\text{T}_{3\text{M}_1}$; в) $\text{Ч}_4\text{П}_4\text{T}_{4+2}\text{M}_1$; г) $\text{Ч}_{(5)}\text{П}_{(5)}\text{T}_{5\text{M}_1}$; д) $\text{Ч}_5\text{П}_5\text{T}_{\infty}\text{M}_{\infty}$; е) $\text{Ч}_{(5)}\text{П}_{1+2+(2)}\text{T}_{(9)+1}\text{M}_1$.

V. Виберіть серед запропонованих схем по одному найхарактернішому суцвіттю, які зустрічаються у представників цих родин.

VI. Серед видів плодів виберіть всі можливі, які зустрічаються в представників різних родин.

3. Перед вами перелік молюсків:

а) каракатиця, б) наутілус, в) вустриця, г) голий слизун; д) виноградний слимак; е) мідія, є) жабурниця, ж) ставковик великий

A) розподіліть даних представників за класами:

Клас 1	Клас 2	Клас 3

Б) визначте, які черепашки характерні для даних преставників:

Б1. мають двостулкову черепашку: _____.

Б2. мають спіральну черепашку: _____.

Б3. мають внутрішню черепашку: _____.

Б4. не мають черепашки: _____.

В) визначте кількість камер у серці:

В1. серце двокамерне: _____.

В2. серце трикамерне: _____.

В3. серце п'ятикамерне: _____.

Г) визначте, які з молюсків дихають:

Г1. зябрами: _____.

Г2. легеньми: _____.

Д) вкажіть, які з молюсків:

Д1. гермафродити: _____.

Д2. роздільності статеві:_____.